

sig om den offentlige service, langt mere massive.

Mens en privat flaskehals kan handle om konkret mangel på rendegraveførere eller reservedelsekspedienter, handler det på det offentlige arbejdsmarked om store, brede fagområder, f.eks. folkeskolelærere, jordemødre og sygeplejersker. Kort sagt er det faktisk kun inden for det offentlige arbejdsmarked, at der findes reelle flaskehalse. Her er der brug for en længerevarende samfundsmæssig indsats for at fjerne problemerne.

Men denne indsats er udeblevet. Mens tegn på flaskehalse på det private arbejdsmarked bliver taget meget alvorligt af arbejdsmarkedsrådene og AF, bliver der kun sjældent sat effektivt ind, når det gælder alvorlig mangel på arbejdskraft på det offentlige område. Det virker nærmest, som om systemet, dvs. også regeringen, sætter sig hen i et hjørne og venter på, at mangelen går over af sig selv.

På nogle felter kunne arbejdskraftmangel let afhjælpes, hvis regeringen lempede på den snærende adgangsbegrænsning, der forhindrer velkvalificerede unge i at starte på uddannelser inden for det sociale område, det pædagogiske område eller sundhedsområdet.

På andre felter, først og fremmest når det gælder sygeplejersker, er der brug for både at udvide kapaciteten og tiltrække flere unge.

Det er med det udgangspunkt, at vi ser frem til at høre ministrenes politiske overvejelser på vegne af regeringen.

Besvarelse

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Hele den arbejdsmarkedspolitiske indsats har som formål at skabe balance på arbejdsmarkedet mellem udbud og efterspørgsel.

Et af de forhold, som kendetegner et velfungerende arbejdsmarked, er, at virksomhederne kan få den arbejdskraft, de har brug for, med de kvalifikationer, der er behov for, og den primære opgave er faktisk også, at der ikke opstår flaskehalse hverken på det ene eller på det andet område.

Balancen på arbejdsmarkedet opnås ved at føre en aktiv arbejdsmarkedspolitik, som bl.a. gennem uddannelse bidrager til en velkvalificeret arbejdskraft. Et fleksibelt og velfungerende arbejdsmarked forudsætter imidlertid også et godt dagpenge-system, som sikrer tryghed for

den enkelte. Jeg kan sige, at i international sammenhæng har vi i Danmark et godt dagpenge-system, og det er bl.a. forudsætningen for de korte danske opsigelsesvarsler, som dermed også er med til at sikre fleksibilitet på det danske arbejdsmarked.

Med den udformning, vi har givet arbejdsmarkedspolitikken her fra 1994 med arbejdsmarkedsreformen og uddannelsesreformerne, er det faktisk lykkedes os at sikre en helt unik udvikling, hvor det på trods af en hurtig beskæftigelsesudvikling er lykkedes at undgå alvorlige flaskehalsproblemer.

Denne udvikling vækker faktisk meget stor og meget positiv interesse på internationalt plan både i EU og i OECD. De seneste års konjunkturfremgang har betydet, at det danske arbejdsmarked har ændret sig væsentligt, og det har også haft indflydelse på krumtappen i arbejdsmarkedspolitikken.

For bare 3 år siden stod vi i en situation med næsten 355.000 ledige, og arbejdsmarkedspolitikens mål er jo naturligvis i den situation at bekæmpe ledigheden. Men siden 1993 er ledigheden faktisk faldet med mere end en tredjedel. Udviklingen i beskæftigelsen er også vendt, så der siden 1995 har været vækst i beskæftigelsen, i alt er beskæftigelsen vokset med 106.000 personer i perioden fra 1993 til 1997.

Faldet i ledigheden og væksten i beskæftigelsen betyder, at indholdet i dagens arbejdsmarkedspolitik har flyttet sig fra hovedsagelig at beskæftige sig med bekæmpelse af arbejdsløshed til at have med andre ting at gøre, nemlig også at understøtte beskæftigelsesfremgangen og forebygge flaskehalse.

Vi oplever i dag en lav ledighed inden for en række offentlige fagområder, men der er enkelte områder, hvor forespørgeren har været skarpsindig nok til at konstatere, at der er tydelige tegn på mangelproblemer.

Flaskehalsproblemerne på det offentlige område er dog fortsat af et begrænset omfang og vedrører specifikt afgrænsede områder. På det offentlige område er flaskehalsproblemerne koncentreret om social- og sundhedsområdet, hvor der især konstateres mangel på uddannede pædagoger, social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker, socialrådgivere, læger, ergoterapeuter, fysioterapeuter samt jordemødre.

Herudover peger mange af de 14 AF-regioner på problemer med at rekruttere arbejdskraft til undervisningssektoren. Det drejer sig primært om folkeskolelærere til undervisning i